

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено
на засіданні катедри української мови
імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.)

Завідувач катедри З.О. Купчинська

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Практична лексикографія»,

що викладається в межах ОПП «Близькосхідні студії: турецька та перська мови та літератури (переклад включно)», «Японістичні студії», «Далекосхідні студії: китайська та японська мови та літератури»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

для здобувачів зі спеціальностей 035 – Філологія

Спеціалізації: 035.067 Східні мови та літератури (переклад включно),

перша – перська, 035.069 Східні мови та літератури (переклад

включно), перша – японська, 035.065 Східні мови та літератури

(переклад включно), перша – китайська

Назва курсу	Практична лексикографія
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра української мови імені професора Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 03 Гуманітарні науки Спеціальність -35 – Філологія Спеціалізація - 035.067 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська, 035.069 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська, 035.065 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська
Викладачі курсу	доц. Ціхоцький І.Л.
Контактна інформація викладачів	ivan.tsikhotskyu@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	понеділок (14.50) кафедра української мови ім. проф. І. Ковалика (234 авд.)
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/praktychna-lesykohrafiya-ukrajiniisty
Інформація про курс	Курс «Практична лексикографія» є вибірковою зі спеціальності 035. Філологія ОПП «Близькосхідні студії: турецька та перська мови та літератури (переклад включно)», «Японістичні студії», «Далекосхідні студії: китайська та японська мови та літератури» для освітньої програми, яка викладається в першому семестрі в обсязі чотири кредити.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна «Практична лексикографія» – посідає важливе місце в підготовці філолога. Основними її завданнями є сформулювати наукові погляди на лексикографію, виробити навички самостійних спостережень над різними типами структур у лексикографічних виданнях та лексикографічної параметризації українського лексичного фонду; навчити студентів оцінювати рівень культури усного та писемного мовлення та сформулювати в них уміння правильно використовувати лексичні засоби української мови в професійній діяльності, ознайомити студентів із сучасними проблемами сучасної стилістичної семантики, лінгвістичної риторики, теорії взаємодії мов.
Мета та цілі курсу	Мета курсу «Практична лексикографія» – сформулювати у філологів-магістрів систематизовані наукові знання про тенденції розвитку та сучасні напрями досліджень української лексикографії, виробити в студентів практичні навички укладання статей до словників різних типів і використання лексичних ресурсів української мови у фаховій комунікації. Цілі курсу – ознайомити студентів із досягненнями сучасної теоретичної та практичної лексикографії; ознайомити студентів із сучасними дослідженнями стилістичної семантики, лінгвістичної риторики, теорії міжмовних контактів; навчити правильно використовувати лексичні засоби української мови в професійній діяльності та оцінювати рівень культури українського усного та писемного мовлення.

**Література для
вивчення
дисципліни**

Методичне забезпечення

Дубічинський В. В. *Лексикографія: навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. навчання зі спец. «Перекладач» і «Прикладна лінгвістика»*. Харків, 2012. 70 с.

Сус І. Р. *Практична лексикографія і лексикологія: метод. рекомендації для здобувачів другого (магістер.) рівня вищ. освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки, за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.01 Українська мова та література*. Львів: Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2023. 20 с. (електронний рукопис).

Рекомендована література

Основні джерела

1. Бацевич Ф. *Основи комунікативної лінгвістики*. Київ, 2004.
2. Демська О. *Вступ до лексикографії: навч. посіб.* Київ, 2010.
3. Клименко Н. *Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі: [монографія]* / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк; НАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні. Київ, 2008.
4. Струганець Л., Бобесюк О., Веремчук О. *Культура мови: від теорії до практики : монографія*. Тернопіль, 2015.
5. *Українські енциклопедії: типологія, стиль, функції: монографія* / Відп. ред. Я. Яцків; Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. Київ, 2018.
6. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. *Стилістика української мови: підручник*. Київ, 2003.

Додаткові джерела

7. Бобкова Т. *Українська корпусна лексикографія: основні етапи й тенденції розвитку*. Наукові записки нац. ун-ту «Острозька академія». Серія філологічна. 2014. Вип. 49. С. 267–270.
8. Бондар О.І. *Українське діалектне словникарство початку ХХІ ст. Вісник Одеського нац. ун-ту*. 2012. Серія філологія. Т. 17. Вип. 4. С. 5–17.
9. Жлуктенко Ю. *Мовні контакти. Проблеми інтерлінгвістики*. Київ, 1966.
10. Загнітко А. *Основи дискурсології: науково-навчальне видання*. Донецьк, 2008.
11. Зелінська О. Тищенко Т. *Старослов'янськи в сучасних дискурсивних практиках. Філологічний часопис*, Вип. 1 (21). Умань. 2023. С. 56–66.
12. Казимирова І. *Актуальні проблеми сучасної термінографії. Термінологічний вісник: зб. наук. пр.* Київ, 2017. Вип. 4. С. 214–226.
13. Корнієнко Л. *Українська фразеографія другої половини ХХ–початку ХХІ століть: тлумачні та перекладні словники. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01*. Київ, 2017.
14. Кровицька О. *Українська лексикографія: теорія і практика*. Львів, 2005.
15. Литовченко І. *Лексико-семантична диференціація військової лексики української мови. Філологічні студії: Науковий вісник Криворізь. держ. пед. ун-ту*. 2022. Вип. 14. С. 90–96.
16. Лукінова Т. *Створення «Етимологічного словника української мови» – важливий етап порівняльно-історичного вивчення слов'янської лексики. Мовознавство*. 2008. № 2–3. С. 24–39.
17. Максимчук В.В. *Особливості лексикографічного*

представлення авторських лексичних новотворів у сучасних неологічних словниках. Наукові записки нац. ун-ту «Острозька академія». Острог, 2010. Серія філологічна. Вип. 17. С. 256–264.

18. Мацько Л., Мацько О. Риторика: навч. посіб. / 2-ге вид. Київ, 2006.
19. Намачинська Г. Явища мовної взаємодії: дослідницькі підходи, специфіка трактування, причини. *Studia Ukrainika Posnaniensia*. 2018. Vol. VI. P. 101–106.
20. Петрова Т. Рецензія на термінологічні словники як жанр критичного субдискурсу. Наукові праці Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Філологічні науки. 2019. Вип. 50. С. 133–139.
21. Самойлова І. Інформаційна структура українських еквівалентів у перекладному словнику. *Українська мова*. 2016. № 2. С. 24–43.
22. Симонок О. Лексичні запозичення в українській мові: історико-соціолінгвістичний аспект. Наукові записки. Філологічні науки. Серія: Наукові видання Ніжинської вищої школи / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. Ніжин, 2015. Кн. 1. С. 89–94.
23. Сколоздра-Шепітько О. Літературно-художня антропонімія Франкової прози як об'єкт ідіолектної лексикографії. *Вісник Львів. ун-ту. Серія філологічна*. 2019. Випуск 71. С. 280–291.
24. Степаненко М. Найновітніші динамічні процеси в українському політичному лексиконі: 2020 рік : монографія. Полтава, 2021.
25. Туровська Л. Макро- та мікроструктура термінологічного словника тлумачного типу. *Українська мова*. 2018. № 3. С. 40–53.
26. Цимбалюк-Скопненко Т. Українська авторська лексикографія: здобутки та перспективи. *Українська мова*. 2010. № 9. С. 3–14.

Тривалість курсу	Один семестр (1)
Обсяг курсу	Загальний обсяг – 120 годин, у т. ч. 16 годин лекційних, 16 практичних, 88 годин самостійної роботи. 4 кредити ЄКТС.
Очікувані результати навчання	<p style="text-align: center;"><i>У результаті вивчення курсу студент повинен знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • наукові праці з проблем історії, теорії, методики та практики лексикографії; • основних дослідників, що працювали у сфері теоретичної і практичної лексикографії; • головні ідеї провідних українських і зарубіжних лексикографів; • аспекти й методи дослідження в лексикографії; • базові принципи та підходи до лексикографічної типології; • основні теоретичні і практичні моделі укладання словників; • базові терміни практичного словникарства; • традиційні й новаторські технології в українській лексикографії; • завдання корпусної лінгвістики та лексикографії; • питання міжмовних контактів; • вияви міжмовної інтерференції; • обсяг поняття «лексична норма» • критерії визначення культури мови; • принципи лінгвістичної риторики; • мовленнєві жанри й дискурси. <p style="text-align: center;"><i>Уміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • орієнтуватися у давніх та сучасних лексикографічних джерелах і використовувати їх у практичній діяльності; • класифікувати словники за типом семантичної інформації та за прагматичною потребою споживача інформації; • аналізувати концепцію словників; • аналізувати макро- та мікроструктуру словників різних типів; • формувати лексикографічні реєстри; • укладати словникові статті різних типів; • редагувати словникові статті та тексти різних стилів; • простежувати динаміку семантичної структури слова; • визначати вияви мовної інтерференції; • володіти нормами мовнокомунікативної культури. <p>Вивчення вказаної дисципліни передбачає формування таких загальних компетентностей:</p> <p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>Фахових компетентностей:</p> <p>ФК 3.Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні</p>

	<p>досягнення філологічної науки.</p> <p>ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>ФК 10. Здатність застосовувати спеціальні знання у галузі лінгвістики для проведення експертних досліджень записів у документах, фахового аналізу усних та писемних текстів різних стилів стосовно дотримання норм української літературної мови та культури мовлення.</p> <p>ФК 11. Здатність до створення, редагування, реферування і систематизації текстів усіх типів.</p> <p>ФК 12. Здатність застосовувати спеціальні філологічні знання для аналізу законодавчих та нормативно-стильових основ публічного спілкування державною мовою, зокрема в професійній сфері.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.</p> <p>ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.</p> <p>ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.</p> <p>ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПРН 20. Оцінювати та аналізувати лінгвістичну (мовну, мовленнєву, комунікативну) компетентність мовця та її взаємну залежність від соціального контексту.</p>
<p>Ключові слова</p>	<p>Діахронна та синхронна лексикографія, термінографія, фразеографія, словник, металексикографія, практична лексикографія, метамова словника, лексикографічна парадигма, типологія словників, лексикографічна параметризація мовних одиниць, періодизація розвитку лексикографії, староукраїнська лексикографія, нова українська лексикографія, корпусна лексикографія, семантизація української лексики, міжмовні</p>

	контакти, мовна інтерференція, лексичні запозичення, культура мови, лінгвістична риторика, мовна комунікація, мовленнєві жанри й дискурси.												
Формат курсу	Очний												
Теми	* СХЕМА КУРСУ												
Підсумковий контроль, форма	Залік												
Пререквізити	Для успішного засвоєння курсу потрібні базові філологічні знання												
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Курс «Практична лексикографія» передбачає застосування проєктно орієнтованого навчання, що виявляється в у використанні прийомів пояснення та бесіди в процесі вивчення метамови сучасної лексикографії; застосування презентаційних методів для ознайомлення з лексикографічними джерелами; порівняльного методу для зіставлення лексики української мови на різних етапах її розвитку, структурного методу для розгляду концепції словників, описового методу для характеристики української лексики з погляду нормативності, елементи етимологічного методу для з'ясування етимології мовних одиниць.												
Необхідне обладнання	Проектор, комп'ютер, мультимедійна дошка												
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Загальний результат у балах складає суму результатів за кожен вид навчальної діяльності:</p> <p>Робота на практичних заняттях: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; модульний контроль: 30 семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; іспит: 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p style="text-align: center;">Робота на практичних заняттях:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Розгляд теоретичних положень з лексикографії і лексикології</td> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;">5 балів</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Аналіз текстів різних стилів та жанрів</td> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;">5 балів</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;"><i>Проектна робота:</i></td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Розробка словникових статей до словників різних типів</td> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;">5 балів</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">Критичний аналіз лексикографічних праць</td> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;">5 балів</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Разом 20 балів</td> </tr> </table> <p style="padding-left: 20px;">Модульний контроль у формі тестових завдань</p> <p style="text-align: center;">Разом (поточне оцінювання) 50 балів</p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p>Залік у формі тестового завдання</p> <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <p>Разом (підсумкова максимальна кількість балів) 100 балів</p>	Розгляд теоретичних положень з лексикографії і лексикології	5 балів	Аналіз текстів різних стилів та жанрів	5 балів	<i>Проектна робота:</i>		Розробка словникових статей до словників різних типів	5 балів	Критичний аналіз лексикографічних праць	5 балів	Разом 20 балів	
Розгляд теоретичних положень з лексикографії і лексикології	5 балів												
Аналіз текстів різних стилів та жанрів	5 балів												
<i>Проектна робота:</i>													
Розробка словникових статей до словників різних типів	5 балів												
Критичний аналіз лексикографічних праць	5 балів												
Разом 20 балів													

	<p>Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їхніми самостійними дослідженнями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента, є підставою для незарахування визначеного завдання. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати практичне заняття та зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання завдань, передбачених курсом.</p> <p>Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Ураховуються бали, набрані за виконання практичних завдань, виступи з доповідями та рецензіями</p>
	<p>на семінарах, участь в обговоренні. Ураховується присутність та активність студента на практичних заняттях. Не толерується користування мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; плагіат, несвоєчасне виконання поставлених завдань та ін.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
1 т. 2 год.	Предмет і завдання практичної лексикографії Лінгвістичні словники. Діахронна та синхронна лексикографія. Семантична лексикографія.	лекція	Кровицька О. <i>Українська лексикографія: теорія і практика</i> . Львів, 2005.; Лукінова Т. Створення «Етимологічного словника української мови» – важливий етап порівняльно-історичного вивчення слов'янської лексики. <i>Мовознавство</i> . 2008. № 2–3. С. 24–39.	Огляд основних напрацювань теоретичної лексикографії 4 год.	1 тиждень
1 т. 2 год.	Тлумачна лексикографія. Різновиди тлумачних словників. Етимологічна лексикографія. Науково-теоретичні засади укладання етимологічних словників. Типологічні моделі етимологічних довідок та їх використання в словниках різних типів	практичне заняття	Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010.	Сучасні лексикографічні школи й осередки 4 год.	
2 т. 2 год.	Термінологічні словники. Науково-теоретичні засади укладання термінологічних словників. Практична розробка словникових статей до термінологічного словника. Укладання глосарію.	практичне заняття	Казимиrowa І. Актуальні проблеми сучасної термінографії. <i>Термінологічний вісник: зб. наук. пр.</i> Київ, 2017. Вип. 4. С. 214–226.; Петрова Т. Рецензія на термінологічні словники як жанр критичного субдискурсу. <i>Наукові</i>	Концепція «Історичного словника українського язика» Є. Тимченка 4 год.	2 тиждень

			праці Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Філологічні науки. 2019. Вип. 50. С. 133–139.; Туровська Л. Макро- та мікроструктура термінологічного словника тлумачного типу. <i>Українська мова</i> .		
			2018. № 3. С. 40–53.		
3 т. 2 год.	Історична лексикографія. Теоретичні засади та принципи моделювання словникових статей до історичного словника.	лекція	Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010.; Кровицька О. <i>Українська лексикографія: теорія і практика</i> . Львів, 2005.	Критика історичної лексикографії 4 год.	3 тиждень
3 т. 2 год.	Історичний словник як різновид лексикографічної продукції. Відтворення мовної картини світу в історичному словнику. Онімна лексика в історичному словнику. Критичний аналіз історичних словників. Практична розробка словникових статей до історичного словника.	практичне заняття	Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010.; Кровицька О. <i>Українська лексикографія: теорія і практика</i> . Львів, 2005.	Тенденції розвитку сучасної перекладної лексикографії 4 год.	
4 т. 2 год.	Теоретичні аспекти сучасної перекладної лексикографії. Типи еквівалентності лексичних одиниць у двомовній лексикографії. Безеквівалентна лексика як об'єкт лексикографічного опису. Практична розробка словникових статей до перекладного словника.	практичне заняття	Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010. Самойлова І. Інформаційна структура українських еквівалентів у перекладному словнику. <i>Українська мова</i> . 2016. № 2. С. 24–43.	Критика перекладної лексикографії 4 год.	4 тиждень
	МОДУЛЬ II				

5 т. 2 год.	Українська фразеографія. Актуальні питання фразеографії. Способи лексикографування фразеологічних одиниць.	лекція	Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010.; Корнієнко Л. Українська фразеографія другої половини ХХ–початку ХХІ століть: тлумачні та перекладні словники. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Київ, 2017.	Перекладні фразеологічні словники 4 год.	5 тиждень
5 т. 2 год.	Українська фразеографія. Параметризація фразеологізмів у словниках. Лексикографування системних відношень і явищ (полісемія, синонімія, антонімія, варіантність) у структурі фразеологічних словників. Критичний аналіз лексикографічних праць.	практичне заняття	Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010.; Корнієнко Л. Українська фразеографія другої половини ХХ–початку ХХІ століть: тлумачні та перекладні словники. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01. Київ, 2017.	Структурні моделі словникових статей в енциклопедичному словнику 4 год.	
6 т. 2 год.	Принципи укладання енциклопедичних та лінгвістичних галузевих словників. Сучасна лінгвотермінографія.	практичне заняття	Казимирова І. Актуальні проблеми сучасної лінгвотермінографії. <i>Термінологічний вісник</i> : зб. наук. пр. / Інститут української мови НАН України. Київ, 2017. Вип. 4. С. 214–226.; Українські енциклопедії: типологія, стиль, функції: монографія / Відп. ред. Я. Яцків; Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. Київ, 2018.	Історія української лінгвотермінографії 4 год.	6 тиждень
Модуль III					
7 т. 2 год.	Сучасна діалектна лексикографія. Принципи лексикографування діалектного матеріалу. Лексикографічна параметризація діалектного	лекція	Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010.;	Лексикографічна параметризація онімної лексики. 4 год.	7 тиждень

	матеріалу.		Бондар О. Українське діалектне словникарство початку ХХІ ст. <i>Вісник Одеського нац. ун-ту.</i> 2012. Т. 17. Вип. 4. С. 5–26.		
7 т. 2 год.	Ідіолектна лексикографія. Принципи укладання словників авторської мови. Статистична параметризація лексики. Практична розробка словникових статей.	практичне заняття	Сколоздра-Шепітько О. Літературно-художня антропонімія Франкової прози як об'єкт ідіолектної лексикографії. <i>Вісник Львів. ун-ту. Серія філологічна.</i> 2019. Випуск 71. С. 280–291.; Цимбалюк-Скопненко Т. Українська авторська лексикографія. здобутки та перспективи. <i>Українська мова.</i> 2010. № 9. С. 3–14.	Типологія сучасних ономастичних словників 4 год.	
8 т. 2 год.	Українська онімна лексикографія. Типи словників. Історико-етимологічні довідки в онімних словниках. Критика словників. Практична розробка словникових статей.	практичне заняття	Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010.	Словопоказчики та конкорданси 4 год.	8 тиждень

	Модуль IV				
9 т. 2 год.	Предмет і завдання практичної лексикології. Словники і корпуси текстів як джерела досліджень з лексикології.	лекція	Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010. Степаненко М. Найновітніші динамічні процеси в українському політичному лексиконі: 2020 рік : монографія. Полтава, 2021.	Динамічні процеси в політичному лексиконі української мови 4 год.	9 тиждень
9 т. 2 год.	Зміни в семантиці мовних одиниць в українській лексикографії XIX – XX ст. Динамічні процеси в лексиці української мови	практичне заняття	Клименко Н. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі: монографія. Київ, 2008.; Литовченко І. Лексико-семантична диференціація військової лексики української мови. <i>Філологічні студії: Науковий вісник Криворіз. держ. пед. ун-ту.</i> 2022. Вип. 14. С. 90–96.	Розвиток корпусної лексикографії 4 год.	
10 т. 2 год.	Використання корпусів текстів у процесі укладання словників. Корпусна лексикографія. Лексикологічні дослідження на базі корпусу текстів (синонімії, лексичної сполучуваності).	практичне заняття	Демська О. Вступ до лексикографії: навч. посіб. Київ, 2010.; Бобкова Т. Українська корпусна лексикографія: основні етапи й тенденції розвитку. <i>Наукові записки нац. ун-ту «Острозька академія».</i> Серія філологічна. 2014. Вип. 49. С. 267–270.	Тенденції розвитку сучасної української лексикології 4 год.	10 тиждень

11 т. 2 год.	Явища міжмовної взаємодії в українській мові. Типи міжмовних контактів. Історія міжмовних контактів.	лекція	Жлуктенко Ю. Мовні контакти. Проблеми інтерлінгвістики. Київ, 1966; Намачинська Г. Явища мовної взаємодії: дослідницькі підходи, специфіка трактування, причини. <i>Studia Ukrainika Posnaniensia</i> . 2018. Vol. VI. P. 101–106.	Українсько-угорські мовні контакти 4 год.	1 тиждень
11 т. 2 год.	Історія дослідження мовних контактів. Мовні та позамовні чинники міжмовних контактів. Лексичні запозичення. Дослідження явищ міжмовної взаємодії в лексикографічних джерелах.	практичне заняття	Жлуктенко Ю. Мовні контакти. Проблеми інтерлінгвістики. Київ, 1966; Симонок О. Лексичні запозичення в українській мові: історико-соціолінгвістичний аспект. <i>Наукові записки. Філологічні науки. Серія: Наукові видання Ніжинської вищої школи</i> / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. Ніжин, 2015. Кн. 1. С. 89–94.	Українсько-румунські мовні контакти 4 год.	
12 т. 2 год.	Мовна інтерференція. Явища лексичної та семантичної інтерференції в українській мові.	практичне заняття	Кононенко І. Семантичні модифікації взаємних запозичень в українській і польській мовах. <i>Słowo u Słowian. Wpływ języków sąsiadujących na rozwój języka ukraińskiego. Studia leksykalne</i> / pod red. A. Budziak, W. Hojsak. Kraków, 2016. S. 447–463.	Класифікація мовної інтерференції 4 год.	12 тиждень
	Модуль V				
13 т. 2 год.	Культура української мови. Критерії культури мови. Лексичні норми сучасної української літературної мови. Неологізація як вияв оновлення лексичної системи мови.	лекція	Максимчук В.В. Особливості лексикографічного представлення	Поняття мовної особистості 4 год.	13 тиждень

			авторських лексичних новотворів у сучасних неологічних словниках. <i>Наукові записки нац.ун-ту «Острозька академія»</i> . Острог, 2010. Серія філологічна. Вип. 17. С. 256–264.; Струганець Л., Бобесюк О., Веремчук О. <i>Культура мови: від теорії до практики: монографія</i> . Тернопіль, 2015.		
13 т. 2 год.	Стилістичне використання лексичних одиниць. Стилістичне використання запозичень. Стилістичний потенціал антонімів, синонімів, паронімів, омонімів.	практичне заняття	Мацько Л.І. <i>Стилістика української мови</i> . Київ, 2003.	Стилістичні засоби української мови 4 год.	
14 т. 2 год.	Культура усного й писемного мовлення. Стилістична культура мовлення. Зміни стилістичному статусі лексики літературної мови.	практичне заняття	Струганець Л., Бобесюк О., Веремчук О. <i>Культура мови: від теорії до практики : монографія</i> . Тернопіль, 2015.	Експресивні стилістичні засоби 5 год.	14 тиждень
15 т. 2 год.	Лінгвістична риторика. Риторика як засіб формування мовної особистості. Засади професійного ораторського мистецтва.	лекція	Мацько О. <i>Риторика: навч. посіб.</i> Київ, 2006.	Стилістичне використанні неологізмів 5 год.	15 тиждень
15 т. 2 год.	Комунікативні ознаки культури мовлення. Виразжальні засоби в різних стилях мовлення. Лексикографічна компетенція як показник мовної культури.	практичне заняття	Бацевич Ф. <i>Основи комунікативної лінгвістики</i> . Київ, 2004.; Мацько Л., Мацько О. <i>Риторика: навч. посіб.</i> Київ, 2006.	Професійна мовнокомунікативна компетенція 5 год.	
16 т. 2 год.	Мовна комунікація. Професійне мовлення. Основні елементи процесу комунікації. Мовленнєві жанри й дискурси.	практичне заняття	Бацевич Ф. <i>Основи комунікативної лінгвістики</i> . Київ, 2004.; Загнітко А. <i>Основи дискурсології: наук.-навч. видання</i> . Донецьк, 2008.; Зелінська О. Тищенко Т. <i>Старослов'янзми</i> в	Культура наукового мовлення. Мовні особливості наукового дискурсу 5 год.	16 тиждень

			сучасних дискурсивних практиках. <i>Філологічний часопис</i> , Вип. 1 (21). Умань. 2023. С. 56–66.		
--	--	--	--	--	--